

La tolerància social respecte a la corrupció política és una realitat o un mite que serveix per a justificar la corrupció, construït justament pels beneficiaris del sistema corrupte?

Democràcia: un sistema fràgil

La tolerància social vers la corrupció no és una variable independent. La complicitat/tolerància amb la corrupció del poder depèn fins a quin punt els polítics puguin arribar a garantir la impunitat pels seus crims i, per tant, reïxin a fer degenerar la democràcia en una oligarquia partitocràtica.

La democràcia *mínima* exigeix almenys el respecte pel principi "una persona, un vot". En una situació de violència (màfies), per més que es respecti el procés electoral, el principi realment vigent acaba essent "una bala, un vot". En una situació de corrupció, "un euro, un vot" (molts euros, en realitat). En tots els casos, el vot deixa de ser "lliure i igualitari" i la democràcia liberal es converteix en una ficció.

Per tant, com més alt sigui el grau de corrupció/impunitat dels polítics (i

Paolo Flores
d'Arcais

Filòsof i periodista italià.
Responsable de la revista 'MicroMega'.
Impulsor del moviment cívic
dels 'girotondi', en favor
dels valors democràtics

alguns altres membres del sistema), més alta és la veritable *sostracció* de la *sobirania*, el veritable robatori per part dels polítics del govern (i sovint de l'oposició), en detriment dels ciutadans. És per això que la corrupció política no és solament una qüestió moral, sinó que és ara i sempre una qüestió política *crucial*. L'índex de corrupció d'un sistema és l'índex d'amputació de la democràcia.

Què podria limitar la impunitat dels polítics i la insensibilitat dels ciutadans envers la corrupció política? Una justícia absolutament independent i imparcial. Un periodisme (sobretot, el televisiu) també imparcial, independent i plural. Normes que obliguin a renovar les classes dirigents (no més de dos mandats parlamentaris i/o de govern i, després, s'acaba la carrera política).

Però tot això, i moltes més mesures, no pot substituir l'*ethos democràtic*. La democràcia és, de fet, el sistema polític més fràgil: es basa en l'autonomia (*autos nomos*, 'donar-se un mateix la llei') de tots i de cada un. Se sosté en el buit estirant-se la pròpia trena, com el baró de Münchhausen. Si la majoria de la gent deixa de cultivar un *ethos* democràtic intransigent, la democràcia es trobarà abocada a l'extinció.

Un grup de manifestants cridaven consignes contra Silvio Berlusconi, el 29 de gener passat.